

Oheismateriaali

Omistajalinjaukset: Espoo Catering Oy, Länsimetro Oy, Espoon Asunnot Oy

Konserni- ja tilajaosto 28.9.2026

Espoo Catering Oy

Esitys	Perustelut
Omistamisen perusteet ja tarkoitus Espoon kaupungilla on lakisääteinen velvollisuus tarjota päiväkodeissa, kouluissa ja lukioissa maksuton, lämmin ateria. Omistamalla Espoo Catering Oy:tä Espoon kaupunki järjestää palvelun kustannustehokkaasti edullisten ja kustannusvastaavien sidosyksikköhankintojen kautta. Toiminta on järjestetty kuntalain mukaisen yhtiöittämisvelvollisuuden perusteella osakeyhtiömuotoon, koska yhtiö harjoittaa hankintalain mukaisen sidosyksikköasemansa rajoissa myös ulosmyyntiä.	Kaupungilla on lakisääteinen velvollisuus järjestää ruokapalvelut päiväkodeissa, kouluissa ja lukioissa. Kaupunki voi järjestää ruokapalvelut tuottamalla ne itse (esim. liikelaitos), ostamalla ne sidosyksiköltään kilpailuttamatta (väh. 10 % omistettu kuntayhtiö) tai ostamalla palvelut kilpailuttaen markkinoilta. Omistajapolitiikan mukaan Espoo arvioi toiminnoilleen tarkoituksenmukaisimman palvelujen järjestämisen tavan ja yhteisömuodon. Espoo-tarinan 2025-2029 mukaan Espoo käyttää kokonaistaloudellisesti parhaita ratkaisuja ja parantaa hankintojen kustannusvaikuttavuutta. Espoon kaupunki on määrännyt Espoo Catering Oy:n yhtiöjärjestyksessä, että yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa. Tämä mahdollistaa kustannusvastaavat palvelut. Omistajalinjaukset on valmisteltu siten, että yhtiön omistamisen peruste on nimenomaan kaupungin toiminnan järjestäminen kustannustehokkaasti.
Omistaja-arvon kasvattamisen keinot Yhtiö kasvattaa omistaja-arvoa tuottamalla kustannustehokkaasti laadukkaita ja markkinahintaa edullisempia ateriapalveluita Espoon kaupungille ja tukemalla Espoo-tarinan tavoitteita edistämällä lasten ja nuorten hyvinvointia sekä vähentämällä päästöjä. Yhtiön tarkoituksena ei ole yhtiöjärjestyksen mukaan tavoitella voittoa osakkeenomistajille. Yhtiölle ei aseteta pääomien tuottotavoitetta.	Espoon omistajapolitiikan mukaan omistamisen on tuotettava kaupungille toiminnallista ja taloudellista hyötyä. Omistajapolitiikan lähtökohtana on Espoo-tarina. Omistaja-arvon kasvattamisen keinoilla viestitään yhtiölle omistajan odotuksista. Keinoihin on kuvattu Espoo-tarinasta 2025-2029 johdetut tavoitetilat, joiden toteutuessa yhtiö tuottaa kaupungille toiminnallista ja taloudellista hyötyä. Yhtiölle ei aseteta pääomien tuottotavoitetta, sillä se olisi ristiriidassa kustannusvastaavien palveluiden kanssa. Myöskään voimassa olevan yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiö ei jaa omistajilleen osinkoa.

Esitys	Perustelut
Taloudellinen asema ja rahoituksellinen suhde Espoon kaupunkiin Yhtiön omavaraisuusasteen tulee olla maltillinen. Osakepääomaa voidaan alentaa yhtiön sidotun pääoman kohtuullistamiseksi. Espoon kaupunki ei rahoita tai tue yhtiötä lainoin tai takauksin.	Tällä hetkellä yhtiön omavaraisuusaste on hyvä (42 % vuonna 2025 ja 37-42 % vuosina 2021-2025). Omavaraisuutta kannattelevat mm. 0,5 milj. euron osakepääoma, 1,3 milj. euron rahastot ja 2,3 milj. euron kertyneet voittovarot (TP2025). Yhtiöllä ei ole korollista vierasta pääomaa. Yhtiön omistamisen perusteena on kustannusvastaavat sidosyksikköhankinnat, joten sen omavaraisuusaste on syytä pitää maltillisella tasolla. Omistajapolitiikan periaatteena on, että yhteisöihin sidotun pääoman määrä on kohtuullinen. Espoo Cateringin sidottua pääomaa on osakepääoma (0,5 milj. euroa). Omistajapolitiikan perusteella yhtiön osakepääomaa voidaan alentaa. Voimassa olevan yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön osakepääomaa voidaan yhtiöjärjestyksestä muuttamatta alentaa 2500 euroon ja korottaa 1 milj. euroon. Kaupungilla ei ole avoimia lainoja tai takauksia yhtiölle. Tarkoituksena on, että rahoituksellinen suhde Espoon kaupunkiin perustuu vain osapuolten väliseen ateriapalvelusopimukseen. Omistajalinjauksilla ei puututa kaupungin työllisyysviranomaisen yhtiölle myöntämiin palkkatukea koskeviin päätöksiin.
Tavoitteellinen omistusosuus ja omistamisen aikajänne Kaupunki säilyttää Espoo Cateringin tytäryhtiönään (omistusosuus yli 50 %).	Espoon kaupunki omistaa yhtiön 100 %:sti ja on tarkoituksenmukaista, että kaupungin määräysvalta yhtiöön säilyy (tytäryhtiöasema edellyttää yli 50 %:n omistusosuutta).
Kehittämislinjaukset Selvitetään ateriapalvelutoimintojen kustannustehokkuutta kehittäviä järjestämis- ja organisointitapoja.	Omistajapolitiikan mukaan Espoo arvioi toiminnoilleen tarkoituksenmukaisimmat järjestämisen ja organisoimisen tavat. Espoo-tarinan 2025-2029 mukaan Espoo käyttää kokonaistaloudellisesti parhaita ratkaisuja ja parantaa hankintojen kustannusvaikuttavuutta.

Esitys	Perustelut
Omistamisen perusteet ja tarkoitus Espoon kaupunki varmistaa Länsimetro Oy:tä omistamalla, että kaupungin metroinfra säilyy toimivana ja turvallisena pitkälle tulevaisuuteen. Toiminta on järjestetty osakeyhtiömuotoon yhtiön perustehtävän toteuttamiseksi tarkoituksenmukaisella tavalla.	Yhtiön perustehtävään ei esitä muutosta. Keskeinen omistajalinjaus on, että yhtiön tulee toimia pitkäjänteisesti siten, että metroinfra säilyy toimivana ja turvallisena.
Omistaja-arvon kasvattamisen keinot Toteuttamalla perustehtäväänsä yhtiö edistää Espoo-tarinaa sisältyvien tavoitteiden toteutumista erityisesti hiilineutraalisuuden sekä toimivien yhteyksien ja sujuvamman liikenteen osalta. Yhtiön tarkoituksena ei ole yhtiöjärjestyksen mukaan tavoitella voittoa osakkeenomistajille. Yhtiö ei jaa osinkoa eikä varoja muissakaan osakeyhtiölain tarkoittamissa muodoissa.	Yhtiön perustehtävän toteuttamisen hyödyt tuodaan esille Espoo-tarinan tavoitteiden toteuttamisen kannalta. Omistajalinjauksissa ei esitetä muutosta yhtiöjärjestykseen yhtiön voitonjaon osalta.
Taloudellinen asema ja rahoituksellinen suhde Espoon kaupunkiin Yhtiön (emo) omavaraisuusaste oli vuonna 2025 2,3 %. Omavaraisuusaste nousee tulevaisuudessa lainojen takaisinmaksun myötä. Espoon kaupunki maksaa yhtiölle yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallinto-, rahoitus-, ja hoitovastiketta.	Omavaraisuusaste on toistaiseksi matala johtuen merkittävistä investoinneista. Espoon kaupungin yhtiölle maksamat vastikelajit säilyvät ennallaan, sillä nykyistä käytäntöä on pidetty toimivana.
Tavoitteellinen omistusosuus ja omistamisen aikajänne Espoon kaupunki on sitoutunut yhtiön omistamiseen vähintään nykyisellä omistusosuudella pitkällä aikavälillä.	Espoon on tarkoituksenmukaista säilyttää määräysvalta yhtiöön myös jatkossa ja sitoutua yhtiön omistamiseen pitkäjänteisesti.
Kehittämislinjaukset Espoon yleiskaavaluonnoksessa 2060 on raideliikenteen linjausvaihtoehtoja. Yhtiö osallistuu työhön omalla osuudellaan. Yhtiö noudattaa Espoon kaupungin linjauksia liityntäpysäköintiin liittyvissä pysäköintimaksuissa.	Yhtiö osallistuu Espoon yleiskaavaluonnoksessa 2060 mainittujen raideliikenteen linjausvaihtoehtojen jatkotarkasteluun omalla osuudellaan. Pysäköintimaksut on perusteltua linjata Espoon alueella kokonaisuutena. Valmistelua tehdään yhteistyössä yhtiön kanssa niin, että se sitoutuu noudattamaan Espoon kaupungin linjauksia liityntäpysäköintiin liittyvissä maksuissa.

Esitys	Perustelut
Omistamisen perusteet ja tarkoitus Espoon kaupunki varmistaa Espoon Asunnot Oy:tä omistamalla, että Espoossa on kohtuuhintaisia koteja nykyisille ja tuleville espoolaisille erilaisiin elämäntilanteisiin. Toiminta on osakeyhtiömuotoista kuntalain yhtiöittämisvelvollisuuden takia.	Yhtiön omistamisen perusteisiin ja tarkoitukseen ei esitetä muutosta. Yhtiön omistamisella varmistetaan, että Espoossa on tarjolla kohtuuhintaisia koteja espoolaisille nyt ja tulevaisuudessa.
Omistaja-arvon kasvattamisen keinot Yhtiö kasvattaa omistaja-arvoa vastaamalla riittävästä ja kohtuuhintaisesta asuntotuotannon toteuttamisesta pitkäaikaisen korkotuen avulla sekä huolehtimalla kiinteistökannan ylläpidosta. Yhtiön tarkoituksena ei ole yhtiöjärjestyksen mukaan tavoitella voittoa osakkeenomistajille. Yhtiö tulouttaa vuosittain kaupungille lainsäädännön mahdollistaman korvauksen omistajan yhtiöön sijoittamalle pääomalle.	Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen riittävä tarjonta edellyttää sekä uuden asuntokannan rakentamista että olemassa olevan rakennuskannan pitkäjänteistä ylläpitoa. Espoon omistajapolitiikan mukaan yhteisöille voidaan asettaa pääomien tuottotavoitteita ja määritellä tuloutustaso. ARA-lainsäädännön mukaan yleishyödyllinen yhteisö saa tulouttaa omistajalleen kohtuullisen tuoton (enintään 4 %) niille varoille, jotka omistaja on sijoittanut yhteisöön. Espoon konserni- ja tilajaosto päätti tuoton tuloutuksesta vuoden 2026 osalta kokouksessaan 18.5.2026 (§ 59).
Taloudellinen asema ja rahoituksellinen suhde Espoon kaupunkiin Yhtiön toiminta rahoitetaan asukkailta saatavilla vuokratuotoilla. Omavaraisuusasteen tulee olla vähintään 25 %.	Yhtiö rakennuttaa ja rakentaa vuokrataloja lainarahalla, ja omavaraisuusaste on toimialalla jo lähtökohtaisesti matala. Espoon Asuntojen omavaraisuusastetta voi pitää toimialan yleiseen tasoon nähden hyvänä.
Tavoitteellinen omistusosuus ja omistamisen aikajänne Espoon kaupunki säilyttää 100 % omistusosuuden pitkällä aikavälillä.	Yhtiön omistamisen perusteen nähdään säilyvän myös tulevaisuudessa.
Kehittämislinjaukset Arvioidaan tarve seurata ja raportoida ARA-rajoituksista vapautuneiden kiinteistöjen määrän kehitystä. Selvitetään keinoja, joilla korkotukilainojen valtuuksien leikkauksista aiheutuvia mahdollisia haasteita yhtiön toiminnalle voidaan ehkäistä. Yhtiö suuntaa kohtuullisen asumisen tuotantoa yhteistyössä Espoon kaupungin päätöksenteon kanssa niin, että se ehkäisee alueellista eriytymiskehitystä nykyistä vaikuttavammin. Yhtiö tukee toiminnallaan kaupungin tavoitetta ilmastopäästöjen vähentämisestä.	Valtion tuella rakennettuja tai perusparannettuja taloja koskee laissa säädetyt käyttö- ja luovutusrajoitukset, jotka ovat vuokra-asuntojen osalta määräaikaista. Rajoituksista vapautuvien kiinteistöjen määrän kehityksen seuranta auttaa arvioimaan yhtiön asunto- ja rahoitusrakenteen muutoksia. Korkotukilainojen valtuuksien leikkaukset vaikuttavat suoraan yhtiön mahdollisuuksiin käynnistää uusia rakennushankkeita. Yhteistyö kaupungin päätöksenteon kanssa varmistaa asuntotuotannon kytkemisen osaksi laajempaa maankäytön kokonaisuutta. Yhtiö on sitoutunut Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartan mukaisiin toimiin.